

[Viggo Starcke.]

meget kedeligt og uheldigt, at det offentlige griber ind i det frie erhvervsliv på den måde, fordi man derigennem aldrig får en målestok for, hvad der er levedygtigt af vor produktion.

En enkelt virksomhed herhjemme havde mulighed for at gøre en stor importforretning med erhvervsaksse, som er et meget eftertragtet og vanskelig opdriveligt instrument i øjeblikket, gennem en bytteforretning med Italien med fisk. Italien slog straks til, men i Danmark trak det ud og trak ud, og da det endelig var muligt at få forretningen i orden, var saksene solgt i Italien.

En anden forretning fra det samme firma, en bytteforretning med et frihjulsnav fra Østrig og fisk fra Danmark. Østrig slog hurtigt til, Danmark blev ved at trække ud uge efter uge, indtil sommervarmen kom, og Østrig derefter annullerede forretningen, fordi man ikke ønskede at importere fisk i den høje varme. En tredje forretning fra det samme firma, en bytteforretning med tændsten fra Østrig, fisk fra Danmark, er også gået i stykker som følge af forsinkelser. Tre tilfælde her fra en lille forretning for et beløb af 800 000 kr. — derudfra har man lov til at slutte, at det for det danske erhvervsliv drejer sig om meget, meget store millionbeløb om året, som befolkningen må betale i dyrere varer og lide for i mindre tilførsler.

De dele, som en cykle er sammensat af, kalder man normalt cykledele, og der findes enkelte cykledele, som frembringes på småvirksomheder her i Danmark, f. eks. fælg, cykleskærme, cykleklokker, cyklepumper. Når der gives tilladelse til indkøb af cykledele i udlandet, så undtages fra importen de ting, som fabrikeres herhjemme, og det kan kun være af beskyttelsesmæssige grunde. Jeg vil derfor tillade mig at spørge den højtærede handelsminister: Er det egentlig lovligt at benytte restriktionssystemet til at opnå protektionistiske fordele for enkelte virksomheder på andre virksomheders bekostning? Et tilfælde med cyklekæder, som er en udpræget mangelvare. De kunne leveres fra en fabrik i De Forenede Stater, men varedirektoratet ville bestemme, hvem den amerikanske fabrik og den danske importør skulle sælge til her i landet. At varedirektoratet under de bestående forhold kan bestemme, hvem der må få bevillingen, det er givet, men ligger det ikke noget ud over beføjelserne, at varedirektoratet også vil bestemme, hvem den udenlandske fabrik og den danske importør skal sælge til?

Medens vi er ved De Forenede Stater, synes jeg, det er rigtigt at sige, at de høje toldmure, som De Forenede Stater oprettholder, ikke blot er til skade for De Forenede Stater selv, men de er også til skade for andre lande, og det er tvivlsomt, om man i det lange løb har lov til at skade andre lande. Det engelske restriktionssystem er jo ikke blot til stor skade for England selv, men skader andre lande både i Europa og ud over verden, og det restriktionssystem, vi har i Danmark, er til stor skade for Danmark selv, men vi må også være klar over, at det er til skade for andre lande.

Hvis vi derfor fra vor side ønsker en ordentlig behandling i andre lande, så vil det for Danmarks som det lille land, det er, være en klog politik at begynde med selv at opføre sig rigtigt. Jeg tror, det vil være en klog og en realistisk politik for Danmark at begynde at gå i spidsen med en hurtig afvikling af disse restriktioner; det kan måske medvirke til, at der kommer skred i systemet i de andre lande. Det er klart, at Danmark ikke kan fjerne de hindringer, som andre lande lægger i vejen for os; den eneste måde, vi kan påvirke dem på, er ikke ved magt, men ved et godt eksempel, og viser det sig, som vi altid har fremført gode grunde for, at det vil være en god forretning for Danmark at gå i spidsen, så vil det måske være et eksempel, som vil have betydning, selv om man måske kan være noget skeptisk på dette område, når man ser, at det belgiske eksempel ikke gør større indtryk her i landet, end det har gjort.

Jeg synes, at den høje regering, når den proklamerer, at den vil afvikle restriktionerne, ikke blot de krigsskabe, men også de restriktioner, som bestod før krigen, så snart det er muligt, taler altfor lidt om den skade, som restriktionerne gør for brugerne, og at den taler altfor meget om, at det ikke kan gøres endnu. Det er ligesom om den høje regering taler for meget i vestlig retning, men endnu handler lidt for meget i østlig retning, og i det lange løb står Danmark sig ikke ved at blive ved med at klippe vingerne af vovemodet og stikke øjnene ud på initiativet.

Anker Lau: Men hensyn til de mere almindelige bemærkninger, der kunne fremføres vedrørende det ønskelige i en hurtigere og hurtigst mulig afvikling af restriktionerne og denne lov her, skal jeg nøjes med at henviser til de udtalelser, jeg fremsatte under finanslovdebatten. Jeg skal derfor ved denne lejlighed indskrænke mig til så kort som muligt at trække nogle linier op.